ODLOČBA KOMISIJE

z dne 21. junija 2005

o izvajanju nadzornih programov za aviarno influenco pri perutnini in prostoživečih pticah v državah članicah

(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1827)

(Besedilo velja za EGP)

(2005/464/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Odločbe Sveta 90/424/EGS z dne 26. junija 1990 o odhodkih na področju veterine ([1]) in zlasti člena 20 Odločbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Odločba 90/424/EGS določa finančni prispevek Skupnosti za izvajanje tehničnih in znanstvenih ukrepov, potrebnih za razvoj veterinarske zakonodaje Skupnosti ter za izobraževanje in usposabljanje na področju veterine.

(2) Znanstveni odbor za zdravje in dobro počutje živali je v poročilu z dne 27. junija 2000 priporočil, naj se na perutninskih jatah in prostoživečih pticah izvedejo raziskave aviarne influence, zlasti za določitev prevalence okužb s podtipi H5 in H7 virusov aviarne influence.

(3) Direktiva Sveta 92/40/EGS z dne 19. maja 1992 o uvedbi ukrepov Skupnosti za nadzor aviarne influence ([2]) določa ukrepe nadzora Skupnosti, ki se izvajajo v primeru izbruha aviarne influence pri perutnini. Vendar ne določa rednih raziskav omenjene bolezni pri perutnini in prostoživečih pticah.

(4) Zato odločbi Komisije 2002/649/ES ([3]) in 2004/111/ES ([4]) določata, da države članice Komisiji predložijo nadzorne programe za aviarno influenco.

(5) Odločbi Komisije 2002/673/ES ([5]) in 2004/630/ES ([6]) sta odobrili s strani držav članic predložene programe raziskav aviarne influence pri perutnini in prostoživečih pticah za obdobja, ki jih ti programi določajo.

(6) Med raziskavami je bila v več državah članicah odkrita prisotnost različnih podtipov virusov aviarne influence H5 in H7. Čeprav je mogoče sedanjo prevalenco virusov aviarne influence šteti za dokaj nizko, je zaradi boljšega razumevanja epidemiologije virusov nizko patogene aviarne influence in preprečevanja neopaženega prenašanja virusov v populaciji perutnine pomembno, da se nadaljujeta izvajanje in izboljševanje nadzora. Izsledki raziskav, izvedenih v državah članicah, so se izkazali za zelo koristne pri spremljanju prisotnosti podtipov virusa aviarne influence, ki bi lahko pomenili veliko nevarnost, če bi mutirali v bolj virulentno obliko. Ob upoštevanju pridobljenih izsledkov in sedanjega stanja bolezni v Skupnosti je za zagotovitev povečanega nadzora primerno povečati skupni znesek prispevka Skupnosti.

(7) V skladu s tem morajo države članice svoje programe raziskav aviarne influence predložiti v odobritev Komisiji, da se finančna pomoč Skupnosti lahko dodeli.

([1]) UL L 224, 18.8.1990, str. 19. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/99/ES (UL L 325, 12.12.2003, str. 31).

([2]) UL L 167, 22.6.1992, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

([3]) UL L 213, 9.8.2002, str. 38.

([4]) UL L 32, 5.2.2004, str. 20. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 2004/615/ES (UL L 278, 27.8.2004, str. 59).

([5]) UL L 228, 24.8.2002, str. 27. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 2003/21/ES (UL L 8, 14.1.2003, str. 37).

([6]) UL L 287, 8.9.2004, str. 7. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 2004/679/ES (UL L 310, 7.10.2004, str. 75).

(8) Ukrepi iz te odločbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Države članice do 30. junija 2005 Komisiji predložijo v odobritev programe za izvajanje raziskav aviarne influence pri perutnini in prostoživečih pticah, ki so v skladu s Prilogo.

Člen 2

Finančni prispevek Skupnosti za ukrepe iz člena 1 znaša 50 % stroškov držav članic, in sicer do največ 1 200 000 EUR za vse države članice skupaj.

Člen 3

Najvišji zneski stroškov testiranja, ki se povrnejo, ne presegajo:

(a) test ELISA: 1 EUR na test,

(b) imunodifuzijski agar-gel test: 0,6 EUR na test,

(c) test HI za H5/H7: 4 EUR na test,

(d) test izolacije virusa: 30 EUR na test.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 21. junija 2005

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

PRILOGA

Programi za nadzor aviarne influence pri perutnini in prostoživečih pticah, ki se bodo v državah članicah izvajali v letih 2005 in 2006

A. CILJI

1. Ocena prevalence okužb z virusom aviarne influence podtipov H5 in H7 pri različnih vrstah perutnine s ponovitvijo prejšnjih nadzornih ukrepov iz odločb 2004/111/ES in 2004/639/ES na spremenjen in bolj usmerjen način.

2. Nadaljevanje prostovoljnega nadzora aviarne influence pri prostoživečih pticah. Izsledki tovrstnega nadzora naj bi prispevali dodatne dragocene informacije za sistem zgodnjega opozarjanja na seve, ki bi lahko iz prostoživečih ptic prešli na perutninske jate.

3. Prispevek k znanju o nevarnostih aviarne influence za zdravje prostoživečih živali.

4. Spodbujanje povezovanja in združevanja človeških in veterinarskih omrežij za nadzor influence.

B. SPLOŠNE ZAHTEVE IN MERILA ZA PREISKAVE PERUTNINE

1. Vzorčenje pokriva obdobje, ki ustreza proizvodnim obdobjem posameznih kategorij perutnine. V mnogih državah članicah se na primer okoli božiča pokolje veliko perutnine (zlasti puranov in gosi). Vzorčenje ne traja dlje kot do 31. januarja 2006.

2. 31. marec 2006 je datum za predložitev končnih izsledkov raziskav.

3. Testiranje vzorcev se izvaja v nacionalnih laboratorijih za aviarno influenco (NL) v državah članicah ali v drugih laboratorijih, ki jih pooblastijo pristojne oblasti in so pod nadzorom NL.

4. Vsi izsledki (tako serološki kot virološki) se za primerjavo pošljejo referenčnemu laboratoriju Skupnosti (RLS). Zagotoviti je treba dober pretok informacij. RLS zagotavlja tehnično podporo in hrani povečano zalogo diagnostičnih reagentov. Antigene, ki se uporabljajo v raziskavi, zaradi zagotavljanja enotnosti nacionalnim laboratorijem dobavlja RLS.

5. Vsi izolati virusa aviarne influence (AI) se v skladu z zakonodajo Skupnosti pošljejo referenčnemu laboratoriju Skupnosti. Virusi podtipa H5/H7 se pošljejo takoj in v skladu z Direktivo 92/40/EGS se na njih opravijo standardni karakterizacijski testi (nukleotidno sekvenciranje/IVPI). Poleg tega RLS zahteva, da se pozitivni serumi H5 ali H7, pridobljeni pri plojkokljunih, pošljejo „slepo“, da se vzpostavi arhiv, ki bo olajšal nadaljnji razvoj testov.

6. Vsi pozitivni testi se za nazaj preiščejo na območju kmetijskega gospodarstva, ugotovitve te preiskave pa se sporočijo Komisiji in RLS.

7. RLS poskrbi za posebne postopke, ki spremljajo pošiljke materiala v RLS in poročevalne preglednice za zbiranje podatkov raziskave. V teh preglednicah se navedejo uporabljene laboratorijske metode testiranja. Pripravljene preglednice se uporabljajo za predložitev izsledkov v enem samem dokumentu.

8. Vzorci krvi za serološke preiskave se zberejo od vseh vrst perutnine, vključno s tistimi iz proste reje, pri čemer se odvzamejo najmanj 5 do 10 pticam (razen rac, gosi in prepelic) na kmetijskem gospodarstvu; če je na posestvu več prostorov za rejo, se vzorci odvzamejo iz različnih prostorov.

9. Vzorčenje se porazdeli po ozemlju celotne države članice, tako da vzorci lahko veljajo za reprezentativne za celotno državo članico, pri čemer je treba upoštevati:

(a) število kmetijskih gospodarstev, ki se vzorči (razen rac, gosi in puranov); to število se določi tako, da se pri 95 % intervalu zaupanja zagotovi identifikacija vsaj enega okuženega kmetijskega gospodarstva, če je prevalenca okuženih kmetijskih gospodarstev vsaj 5 % (glej tabelo 1); in

(b) število vzorčenih ptic iz vsakega kmetijskega gospodarstva se določi tako, da se zagotovi 95 % možnost identifikacije vsaj ene okužene ptice, če je prevalenca seropozitivnih ptic večje ali enako 30 %.

10. Načrt vzorčenja upošteva tudi:

(a) vrste proizvodnje in z njimi povezana posebna tveganja, pri čemer se usmerja k prosti reji in reji na prostem, upošteva pa tudi druge dejavnike, kot so različne starosti živali, uporaba površinskih voda, sorazmerno daljša življenjska doba in prisotnost več kot ene vrste na gospodarstvu ali drugi pomembni dejavniki;

(b) število vzorčenih kmetijskih gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi se določi tako, da se pri 99 % intervalu zaupanja zagotovi identifikacija vsaj enega okuženega kmetijskega gospodarstva, če je prevalenca okuženih kmetijskih gospodarstev vsaj 5 % (glej tabelo 2);

(c) če je v državi članici znatno število kmetijskih gospodarstev za vzrejo ratitov in prepelic, se ta vključijo v program. Pri prepelicah se vzorčijo samo odrasle živali za razplod (ali tiste, ki ležejo jajca);

(d) časovno obdobje vzorčenja se ujema s sezonsko produkcijo. Po potrebi pa se lahko vzorčenje na lokalni ravni prilagodi drugim določenim obdobjem, v katerih lahko prisotnost drugih perutninskih gostiteljev znotraj kmetijskega gospodarstva pomeni večjo nevarnost za pojav bolezni;

(e) države članice, ki morajo izvesti vzorčenje za atipično kokošjo kugo, da ohranijo status države, v kateri se v skladu z Odločbo Komisije 94/327/ES [1] ne izvaja cepljenje proti atipični kokošji kugi, lahko te vzorce iz matičnih jat uporabijo za nadziranje protiteles H5/H7.

Tabela 1

Število kmetijskih gospodarstev, ki se vzorčijo za vsako perutninsko kategorijo (razen kmetijskih gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi)

Število kmetijskih gospodarstev glede na perutninsko kategorijo na državo članico	Število kmetijskih gospodarstev za vzorčenje
do 34	vsa
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

Tabela 2

Število kmetijskih gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi, ki se vzorčijo

Število kmetijskih gospodarstev na državo članico	Število kmetijskih gospodarstev za vzorčenje
do 46	vsa
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

[1] UL L 146, 11.6.1994, str. 17.

C. POSEBNE ZAHTEVE ZA ODKRIVANJE OKUŽB S PODTIPI H5/H7 AVIARNE INFLUENCE PRI RACAH, GOSEH IN PREPELICAH

1. Krvni vzorci za serološko testiranje se po možnosti odvzamejo pticam, ki se gojijo na prostem.

2. Na vsakem izbranem kmetijskem gospodarstvu se za serološko testiranje odvzame 40–50 krvnih vzorcev.

D. RAZISKAVE AVIARNE INFLUENCE PRI PROSTOŽIVEČIH PTICAH

V tistih državah članicah, ki nadzorujejo tudi prostoživeče ptice, se upoštevajo naslednje smernice:

D.1 *Načrt raziskave in izvajanje*

1. Potrebno je povezovanje z ustanovami za varovanje/opazovanje ptic in z obročkovalskimi postajami. Po potrebi vzorčenje opravlja osebje teh skupin/postaj ali lovci.

2. Izkušnje iz prejšnjih raziskav kažejo, da je bila stopnja izoliranja virusa izjemno nizka, zato se vzorčenje osredotoča na ptice, ki se jeseni in zgodaj pozimi selijo na jug.

D.2 *Postopki vzorčenja*

1. Za virološke preiskave se odvzamejo kloakalni brisi. Poleg „prvoletnih“ ptic v jeseni lahko gostiteljske vrste z visoko dovzetnostjo in večjim stikom s perutnino (kot so race mlakarice) pomenijo največjo možnost uspeha.

2. Vzorci se odvzamejo pri različnih vrstah prostoživečih ptic. Glavna tarča vzorčenja so vodne in obrežne ptice.

3. Brisi, ki vsebujejo fekalije, ali previdno zbrane sveže fekalije se odvzamejo od prostoživečih ptic, ki so se ujele, so bile ulovljene ali najdene pred kratkim umrle.

4. Združiti je mogoče do največ pet vzorcev ene vrste. Posebno pozornost je treba nameniti shranjevanju in prevozu vzorcev. Če ni zagotovljen hitri prevoz v 48 urah do laboratorija (v prevoznem sredstvu pri 4 °C), se vzorci shranijo in prevažajo v suhem ledu pri – 70 °C.

E. LABORATORIJSKO TESTIRANJE

Laboratorijski testi se izvajajo v skladu z diagnostičnimi postopki za potrditev in diferencialno diagnostiko aviarne influence (AI) iz Priloge III k Direktivi 92/40/EGS (vključno s preiskavami serumov, pridobljenih od rac in gosi s testom inhibicije hemaglutinacije). Če pa so predvideni laboratorijski testi, ki niso določeni v Direktivi 92/40/EGS ali opisani v *Kopenskem priročniku OIE*, države članice predložijo RLS potrebne podatke za ovrednotenje in hkrati predložijo svoj program Komisiji v odobritev. Vse pozitivne serološke izsledke nacionalni laboratoriji za aviarno influenco potrdijo s testom inhibicije hemaglutinacije, in sicer z uporabo določenih sevov, ki jih priskrbi Referenčni laboratorij Skupnosti:

H5 (a) začetni test z uporabo Duck/Denmark/64650/03 (H5N7);

(b) testiranje vseh pozitivnih rezultatov z Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2), da se izloči navzkrižno reaktivno protitelo N7;

H7 (a) začetni test z uporabo Turkey/England/647/77 (H7N7);

(b) testiranje vseh pozitivnih rezultatov z African Starling/983/79 (H7N1), da se izloči navzkrižno reaktivno protitelo N7.